

Potem ko je bil predstojec dnevni red rešen, oglasi se k besedi poslanec Šuklje ter stavi glede na pogostne požare minulega poletja nujni predlog, da naj se deželni odbor pooblasti glede na to, da sme prekoračiti za elementarne nezgode dovoljen kredit za tekoče leto za svoto 4000 gld. Predlog je bil brez razgovora soglasno sprejet.

* * *

Pri III. seji deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 21. oktobra vrešil se je sledeči dnevni red.

1. Branje zapisnika II. deželno-zborske seje dne 17. oktobra 1890.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 37. Poročilo deželnega odbora o zgradbi dveh hiš za stanovanja paznikov prisilne delavnice.
4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1889. (k prilogi 3.).
5. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu bolniškega zaklada za leto 1889. (k prilogi 7.).
6. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu porodniškega zaklada za leto 1889. (k prilogi 8.).
7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu najdenškega zaklada za leto 1889. (k prilogi 9.).
8. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu blazniškega zaklada za leto 1889. (k prilogi 10.).
9. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1889. (k prilogi 17.).
10. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1891. (k prilogi 18.) in o prošnji Franca Bajca, provizijoniranega paznika deželne prisilne delavnice za stalno umirovljenje.
11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega zaklada za leto 1889. (k pril. 31.)
12. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1889. (k prilogi 29.)
13. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželnega posojilnega zaklada za leto 1891. (k prilogi 30.).

Obširneje poročalo se je pri točkah 11., 12. in 13., izrekom se je pri točki 11. razpravljalo v obliki poročil deželnega odbora pri proračunih in računskih sklepih.

Seja je trajala do 1. ure popoldne, prihodnja seja je prihodni petek dne 24. oktobra.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Gospod Žitnik, deželni poslanec in vrednik „Slovencev“, je že nekaj časa bolehal, minulo nedeljo pa precej hudo obolel, ker je iz sebe bruhal krvi. Zdravniki so bolniku zaukazali popolnoma mirovati, sodijo, da je kri prišla z želodca in da mora izvirati iz kakšne želodčne bolezni, katere značaj še ni dognan. Za zborovanje deželnega zbora oglašen je gosp. Žitnik bolnega in tek njegove bolezni bode odločeval, koliko se bode mogel vdeležiti deželno-zborskega delovanja.

— Vprašanje dolenjske železnice pomika se vedno dalje k povoljnemu vspehu, kolikor čujemo, je med merodajnimi faktorji zadostno soglasje tudi v nadrobnih in postranskih vprašanjih, ker so v glavnem vprašanji v popolnem soglasji. Vsi namreč hočejo dolensko železnico kar pred, vsi jo hočejo pod ugodnimi pogoji, jo hočejo tako, da je njen promet in obrestenje zagotovljeno. Spečanje premoga v kočevskih premogokopih odvisno je od železnice, železnica pa od dobrega izkoristenja premogokopov. V tem zelo povoljnem položaju zna dežela Kranjska priti k nepričakovanemu vspehu, da se gradi za deželo velevažna železnica, ne da bi ji bilo treba prinašati družih gmotnih žrtev, kakor poroštvo za naprej že zagotovljeno obrestenje onih dolžnih pisem, s katerimi se ima preskrbeti za zgradbo železnice potrebni denar.

— 12 novih knjižic za otroke v zalogi J. Giontinjevi je ravno kar prišlo na svitlo in so naprodaj po 6 kr. na drobno, vsih 12 knjižic pa za 60 kr. in s poštnino vred po 65 kr. Knjižice se imenujejo: „Vihar na morji“, „Otroci v gozdu“, „Ne vodi nas v izkušnjo“, „Lehkomiselna prijatelj“, „Jurče in Zorka“, „Ne bodi radoveden“, „Božje oko bdi“, „Ivan hromec“, „Uboga družina“, „Mati in sin“, „Soseda“, „Ubožni Tonče“. Vsaka knjižica obsega šest listov in ima po šest ličnih podob. Toraj kakor za nalašč naši nježni mladini za svetega Nikolaja. — Na prodaj so pri knjigarju J. Giontinju v Ljubljani.

— Odlikovani razstavljalci. Pri letošnji razstavi na Dunaji bili so z darovi odlikovani naslednji razstavljalci s Kranjskega: C. kr. kmetijska družba kranjska, za skupno razstavo kranjskih kmetijskih pridelkov, kranjsko ribarsko društvo za razstavljene kranjske ribe; Franc Kotnik z Vrhnike za parkete, Karolina Lapajne z Idrije za čipke in Peter Majdič z Mengiša za moko; so odlikovani ali s častno diplomom ali z zlato svetinjo. Sreberno svetinjo ali pa priznanje po diplomu v skupini domače industrije: podkovska šola c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani za razstavljena v šoli izdelana učila, Anton Krisper za različne izdelke domače industrije, Miha Ambrožič z Mojstrane za izdelke za čebelorejo, Janez Kosler v Ljubljani za lesne izdelke, Alojzij Loy s Kočevja za vina, P. M. Avgust Maly z Belepeči za lesno volno, Mihael Pakič v Ljubljani in Matija Pakič v Ribnici za

lesno blago, Matej Pirc v Kranji za platnino, F. Schulz v Ljubljani za preparirane ribe, E. Stampfel v Ljubljani za izdelke kočevske domače industrije, in G. Tönnies za stroje za obdelovanje lesa; bronasto svetinjo so prejeli: C. kr. kmetijska družba v Ljubljani za razstavo gospodarskih pridelkov, grof Kottulinsky z Boštanja za lesne izdelke in Janez Jeglič z Begun za razstavljene čebelarske stvari. Nagrade v denarji so prejeli. Ivana Dolčič in J. Radojčič. Izvan tekmovanja po darilih bili so bratje Koslerjevi pivarna v Ljubljani. Toliko daril za razstavljalca s kranjskega priča, da je Kranjske pri razstavi bila prav častno zastopana.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja ozirajo se v tem trenutku v prvi vrsti na razvoj razprav češko-nemške poravnave v Pragi. Samo en teden traja do sedaj zborovanje češkega deželnega zbora. in že se kaže, da zapreke poravnavi, kolikor se tiče izrekoma dobre volje staročeških poslancev, niso tolike, kakor jih je risalo in jih še risa časnistvo. Vodja nemških čeških poslancev dr. Schmejkál hotel je sicer češkim poslančcem staviti nož na prsa s predlogom, po katerim bi se bili morali zavezati vprašanje glede deželnega kulturnega sveta rešiti v teku 8 dni, takoj potem ono glede volitev iz kurij, pa predlog se je zaverigel in sprejel se je predlog grofa Kinskyja, v katerem se izražuje ista dobra volja za poravnavo, pa ne nosi na sebi pečata nasilstva, katero so Nemci kazali po predlogu Schmejkálovim. Čehe je potolažila naj bolj dobra volja od strani Nemcev, ki jih je pripeljala do zatajenja, s katerim so odstopili od predloga lastnega priznanega vodje.

V nižje-avstrijskem deželnem zboru ^(godi?) goni z dobrim vspehom in pogumno cesarski namestnik grof Killmannsegg vprašanje združenja Dunaja s svojimi predkrajci. — To vprašanje daje protisemitom, ki se primernejši sedaj imenujejo združeni kristjani, priliko z vsakojakimi sredstvi mahati po liberalni deželni-zborski večini.

Tri dni strajkajo tukaj nameščeni služabniki konjskih železnic (tramvaj). Včeraj pa so se oglasili zopet na delo, in gotovo danes zopet vozijo, samo da odločno zahtevajo, da se službeno navodilo — popravi.

S Prage. — Komisija za poravnavo rešila je včeraj tri paragrafe predloga zadevajoč deželno-kulturni svet, paragraf 3 predlaga z predlogom Buquoy-ovim zadevajočim volilni red, sprejet je bil z glasovi Nemcev in velikega posestva.

Pri § 5 obračala sta se dr. Greger in dr. Rieger zoper preobilno delitev deželnega kulturnega sveta.

Konečno bil je § 5 po besedah vladnih sprejet, proti glasovali so mladočehi, dr. Rieger in Kučera. Predlog Skorda-ov glede imenovanja predsednika po cesarju, bil je odklonjen, zanj glasovali so mladočehi in dr. Rieger.

Brn. — V deželnem zboru predlaga grof Serenyi s peterimi tovariši, deželnemu odboru naročiti že v prihodnem zasedanju predložiti načrt zakona, po katerim naj bi se za oba oddelka velikega posestva vpelje število primerno zastopstvo, ravno tisti poslanci predložijo resolucijo, da naj vlada vporablja ves svoj vpliv v to, da dobi vsak oddelek veliko posestva števila primeren zastop potem zakona.

Lvov. — Vsi rusinski deželni poslanci so dne 19. t. m. izstopili iz kluba zastopnikov kmetijskih volilnih okrajev z utemeljevanjem, da tako druženje s poljskimi tovariši ni bilo koristno, ker se je to druženje porablja za pretvezo skupnega delovanja, dejansko pa so se želje Rusinov dosledno prezirale!

Berolin. — Cesar pripravlja za Moltke-ta veliko odlikovanje, kakor so redka v zgodovini pruski. Vsi generali poveljniki dojdejo k Moltkovi slavnosti, ki se prično v nedeljo. Veliko bakljado priredijo slavljenec meščani in dijaki. Deset tisoč vdeleži se baklade. — Gref Waldersee podal se je k Moltku v Greishu, od kodar ga konec tedna sprejme v Berlinu.

Veliko se govori o carinski poravnavi med Nemško in Avstrijsko, in res je, da se pripravljajo na tako poravnavo, toda gotovega do sedaj še ni.

Angleška vlada pripoznala je braziljansko republiko ter je naročila angleškim vojnim brodovam zastavo braziljske republike pozdravljati.

Srbska. — Državnemu svetu predložen je načrt zakona odgovornosti ministrov. Zloraba ministerske oblasti kaznovati je z zaporom in pa konfiskacijo imetja.

Žitna cena

v Ljubljani 12. oktobra 1890.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. — kr. turšice 5 gold. 04 kr. — soršice 4 gold. 39 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 24 kr. — ovs 2 gold. 76 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — Krompir 2 gold. 32 kr. 100 kilogramov.

V Kranji.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.